

P 3 als bij *insignis*, behalve de plaatsing van den M.-borstel; P 4 ventraal als bij *insignis*. Uit ons land bezit ik echter niet één ex., dat tot deze groep te rekenen is, reden waarom niet verder op deze groep ingegaan wordt. Evenwel schijnt het mij toe, dat in de toekomst heel wat van deze vormen, zoo niet alle, tot *porosa* gerekend moeten worden.

Literatuur:

1837 KOCH, Deutschl. C. M. A. H. 11 T. 20. 21.

1906 S. THOR in Zool. Anz. XXIX, XXX.

1915 WILLIAMSON a SOAR in Journ. Quekett micr. Club. V. XII.

1918-1919 KOENIKE in Arch. f. Hydrobiologie Bd. XII.

1925 WALTER in Zool. Anz. LXIV.

1927 WALTER-MOTAS in Trav. Lab. de Piscic. de l'Un. de Grenoble T. XVIII.

Leeuwarden, Augustus 1932.

A. J. BESSELING.

Labia minor L.

Op p. 176 van „De Nederlandsche Insecten” vindt men de beschrijving van de kleine Oorworm-soort *Labia minor* L., terwijl eene afbeelding op Pl. II, Fig. 1, gegeven wordt. Aan het slot der beschrijving wordt er op gewezen, dat de soort „tot nog toe” (dat was in 1900) „slechts zelden in Nederland is waargenomen”. Men vergelijke de „Bouwstoffen voor eene Fauna van Nederland”, Deel III, 1866, p. 34. Later bleek wel, dat zij meer voorkomt dan men destijds vermoedde, maar toch bleef het aantal bekend gemaakte vindplaatsen gering. Slechts in Deel 56 en 59 van het Tijdschrift voor Entomologie (Verslagen) is van de soort sprake en worden enkele vindplaatsen genoemd. Zelf had ik vóór 1932 nooit een levend ex. ontmoet.

Op 20 Augustus van dat jaar echter, des avonds te ongeveer 10 uur, zittende te lezen op mijne studeerkamer op „Schovenhorst”, Putten, gelegen op de eerste verdieping, vloog plotseling een diertje op mijn boek, dat ik, alhoewel het eene groote gelijkenis met een Kortschildkever had, toch dadelijk als een miniatuur Oorworm herkende. Het was ontzettend

snel ter been, en zou mij wellicht ontsnapt zijn, als ik niet een der bekende „vangdoosjes” met glazen bodem bij de hand gehad had. Weldra kon ik vaststellen, dat ik inderdaad een ex. van *Labia minor* gevangen had; het werd gepraepareerd en bewaard.

In „De Ned. Insecten” staat vermeld, dat onze soort een „Dagdier” is, en vrij gemakkelijk vliegt. Dit laatste heb ik zelf gezien, en het is ook best mogelijk, dat zij voornamelijk overdag is waargenomen, zoodat de naam „Dagdier” verantwoord is. Daar mijn ex. echter des avonds te 10 uur rondvloog en vrij zeker door het open staande venster op het licht is komen aanvliegen, is zij in elk geval niet uitsluitend een „Dagdier”.

Naar gepubliceerde vindplaatsen in het Tijdschrift voor Entomologie en de Entomologische Berichten zoekende, veel meer echter door de welwillende medewerking van de H.H. MAC GILLAVRY, WILLEMSE, BLÖTE en VAN DER WIEL, werd het mij allengs duidelijk, dat *Labia minor* op vrij vele plaatsen, en daar soms in aantal, gevangen is; de opsomming dier vindplaatsen, waarvan er verscheidene nog niet gepubliceerd zijn, moge hier volgen, waarbij ook de vindplaatsen van vóór 1900 vermeld worden: „Friesland”, Winterswijk, Pannerden, Putten G., Zaandam, Heemstede (Gliphoeve), Leiden, Voorburg, Rijswijk, Loosduinen, Bergen op Zoom, Valkenburg L., Heerlen, Kunrade, Klimmen en Vaals.

De Heer BLÖTE, die het grootste aantal ex. opgaf, schrijft mij: „Ik ving deze soort bijna uitsluitend in de vlucht, en heb den indruk, dat ze in de buurt van mesthoopen niet zeldzaam is; ze vliegen op windstille, zachte voorjaarsdagen, vooral in den namiddag rond, tegelijk met vele Coleoptera.” De Heer MAC GILLAVRY herinnert mij er aan, dat de talrijke vangst te Bergen op Zoom geschiedde op den avond van 11 Juni 1920, zoomede, dat hij meerdere, meest des winters door ÉVERTS gezeefde ex. ontving, terwijl de H.H. RECLAIRE en VAN DER WIEL ze hier op „Schovenhorst” half September van dit jaar eveneens uit een komposthoop zeefden.

Schovenhorst, October 1932.

J. TH. OUDEMANS.
